

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkl.cz, library@svkkl.cz, 312 813 111

Střípky z Knihovnické dílny 2011

Ve čtvrtek a pátek 28.-29. dubna proběhl v Malém sále Městské knihovny v Praze další ročník Knihovnické dílny, který i letos měl na programu řadu zajímavých příspěvků. Ve čtvrtek byly na programu dva tematické okruhy. První měl název **Jak to dělají nejlepší z nás?** a druhý **Směry a cíle na roky blízké i nejbližší**. Nejprve celý program zahájila a poté i moderovala ředitelka kutnohorské knihovny Mgr. Gabriela Jarkulišová. Ta následně dala slovo řediteli hostitelské Městské knihovny v Praze RNDr. Tomáši Řehákovi, který všechny účastníky uvítal v prostorách této knihovny.

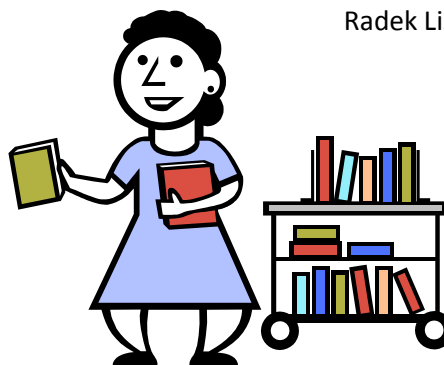
Poté se slova ujala Daniela Wimmerová, která moderovala první část čtvrtečního programu. Zdůraznila, že venkovské knihovny jsou vlastně nejdůležitějšími knihovnami, protože jich je nejvíce. Nastínila také některé problémy, které tyto knihovny mají. Velkou prioritu kladla na spolupráci zejména s obcí, ale i dalšími subjekty, které se zabývají problematikou venkova apod. Také naznačila, že by se měl změnit obsah regionálních funkcí, které by tak lépe odpovídaly současné situaci ve venkovských knihovnách. Poté zazněly příspěvky knihovníků, jejichž knihovny byly oceněny v soutěži Knihovna roku 2008, 2009 a 2010. Jednalo se o Obecní knihovnu Petřůvky (2010), Obecní knihovnu v Protivanově (2009) a Obecní knihovnu v Pavlovicích u Přerova (2008). Posledním příspěvkem dopoledního programu bylo vystoupení ředitelky Knihovny města Ostravy Mgr. Miroslavy Sabelové, která představila svou knihovnu, jenž zvítězila v soutěži Městská knihovna roku 2010.

Z těchto příspěvků jsme se dozvěděli, co vše se dá v knihovně dělat, co knihovníci připravili pro své uživatele apod. Nám ostatním nezbylo než tyto knihovníky obdivovat za to, co vše pro své uživatele, resp. i pro svou obec, dělají.

Druhá část programu se nesla v duchu toho, co by se v knihovnictví mělo projevit v několika málo letech. Tuto část programu moderovala G. Jarkulišová. Zazněly tu příspěvky PhDr. B. Stoklasové o projektu Národní digitální knihovny, PhDr. V. Richtera o Konceptu rozvoje knihoven v letech 2011-2014 a o inovaci Standardů VKIS. Program zakončil příspěvek Mgr. Z. Houškové s názvem Naše hlavní deviza, který se týkal hlavně knihovníků a jejich práce. Celý program prvního dne ukončila shrnutím všeho, co jsme slyšeli, G. Jarkulišová.

Pátek se nesl v duchu dobrovolnictví v knihovnách – název programu zněl **Dobrovolníci do našich knihoven**. A zazněla zde spousta zajímavých příspěvků věnujících se této problematice. Co na závěr? Myslím si, nebo v to alespoň doufám, že program splnil očekávání řady z nás a že jsme si odnesli mnoho podnětného pro naši další práci.

Radek Liška, SVK v Kladně

Zpráva z elektronické konference:

Nadace knihoven vypisuje soutěž na podporu studijních cest do zahraničních knihoven v roce 2011, jedná se již 2. kolo. **Do 15. července** můžete zasílat své žádosti na adresu Středočeské vědecké knihovny v Kladně (s označením „Nadace“). Podrobnější informace o vyhlášené soutěži najdete na: <http://www.svkkl.cz/cs/pro-knihovny/aktualni-informace/>

Přidáváme ještě malé upozornění:

Studijní cestu musí hradit vysílající instituce, nikoliv sám účastník. Dejte prosím pozor na formální chyby v žádosti. Pomoc můžete najít u svého metodika z pověřené knihovny. O Nadaci knihoven více na - <http://www.svkkl.cz/cs/dalsi-odkazy/nadace-knihoven/>

Našli jsme na webu ...

Obecní knihovna v Žilině (760 obyvatel, okres Kladno) vyhlásila fotografickou soutěž **Rok na vsi - ve městě**. Veškeré informace o soutěži i dalších akcích naleznete na stránkách <http://www.knihovnazilina.unas.cz/akce.html>. Knihovnice se těší i na vaši účast v soutěži či při nějaké jiné akci v knihovně.

zdroj: www.knihovnazilina.unas.cz

Přednáška v Knihovně Jana Drdy Příbram

V rámci výkonu regionálních funkcí se ve spolupráci SVK v Kladně s Knihovnou Jana Drdy v Příbrami (36 901 obyvatel, okres Příbram) uskutečnila ve čtvrtek 19. května přednáška o vzniku a vývoji rokenrolu. Přednáška byla jakousi úvodní částí cyklu, který připravil PhDr. Jaroslav Císař, knihovník, jenž pracoval jako tajemník Svazu českých knihkupců a nakladatelů a šéfredaktor časopisu GRAND BIBLIO. Je také autorem odborných publikací z oboru informačních pramenů a techniky, také publicista, scénárista rozhlasových pořadů, autor literatury faktu, fejetonů, literárních recenzí a článků o moderní populární hudbě a beletrista.

Celé dvě hodiny zaujatě vyprávěl např. o vývoji záznamu a nosičů zvuku, o rozvoji elektrifikace nástrojů, o vzniku nahrávacích studií a jejich vybavení, o vzniku nových profesí v hudebním oboru. Zmínil se o překotné tvorbě nových písní pro byznys, o společenském vývoji a také o vzniku hudebních žebříčků. Nastínil posluchačům také rozdíl ve vývoji rokenrolu v USA a v evropských zemích.

Samozřejmě upozornil na mnoho autorů a interpretů. Hovořil např. o jednom z prvních amerických rokenrolových hudebníků Billi Haleym, který je nazýván otcem rokenrolu. Nemohl se nepozastavit u Elvise Presleyho, jenž dokázal geniálně skloubit inspiraci černošského spirituálu, blues a country. Chuck Barry, jeden z nejvlivnějších zpěváků a kytaristů a zároveň jeden ze zakladatelů rokenrolu, byl také zmíněn. Stejně jako dodnes žijící slavný americký zpěvák, skladatel a pianista Little Richard. Ale i mnoho dalších interpretů bylo jmenováno. Své povídání pan Císař velice vhodně doplňoval výběrem hudebních ukázek.

Toto setkání s ním a rokenrolem bylo opravdu velmi příjemné a jistě inspirativní i pro práci knihovníků s mládeží. Příštím slíbeným tématem by měl být přímý vliv literatury na rokenrol a moderní hudbu. Na pokračování se těšíme.

Eva Šenfeldová, SVK v Kladně

Další informace o vzdělávání knihovníků v kraji na: <http://www.svkkl.cz/cs/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku/>

Vyhodnocení soutěže Kamarádka knihovna 2011:

Blahopřejeme **Městské knihovně Dobříš** k umístění mezi prvními 10 knihovnami z více než 100 přihlášených. Zároveň pracovníkům knihovny děkujeme za reprezentaci středočeských knihoven v této soutěži. Přejeme mnoho spokojených nejen dětských čtenářů.

Více informací o výsledcích soutěže najdete na: <http://www.kamaradk knihovna.cz/>

Knihovníci se stále vzdělávají

Ve středu 24. května se zúčastnilo 9 knihovníků ze 6 knihoven semináře **Praktické zvládnutí rešeršních dovedností**. Byl určený především informačním pracovníkům a knihovníkům ze služeb, uskutečnil se v rámci podprogramu VISK 2, v nové PC učebně SVK v Kladně. Každý účastník si vše vyzkoušel u "svého" počítače. Seminář lektorsky vedli PhDr. Jakub Pavlík a Jaroslav Volf, odborní pracovníci SVK v Kladně.

Na programu byly formulace rešeršních dotazů, základní i pokročilé vyhledávání informací, rešeršování v databázích SKV v Kladně, NK ČR a JIB, české on-line katalogy na internetu a samozřejmě možnost konzultací osobních dotazů.

Akce byla hodnocena dobře, účastníci vyslovili požadavek další podobný seminář tematicky zaměřit na vyhledávání v obecnějších databázích a dalších neknihovnických informačních zdrojích.

Eva Šenfěldová, SVK v Kladně

Vzpomínka na Mirku

Foto Nada Červová

Jak již jistě řada z vás ví, do knihovnického nebe odešla naše dlouholetá kolegyně Mirka Frolíková, která celý svůj profesní život zasvětila knihovnám a knihovnictví. V oboru působila od roku 1963, kdy nastoupila jako knihovnice Vlastivědného muzea v Jemništi u Benešova. Poté začala od roku 1965 pracovat v Okresní knihovně v Benešově. Po mateřské dovolené a krátkém působení učitelky v mateřské školce v Postupicích se opět vrátila do Okresní knihovny v Benešově, kde působila v metodickém oddělení a posléze také jako zastupující ředitelka. V roce 1979 nastoupila do půjčovny literatury Středočeské vědecké knihovny v Kladně a od roku 1983 pak působila ve funkci vedoucí okresního metodického kabinetu a od roku 1987 jako vedoucí odboru služeb čtenářům a kulturně výchovné činnosti (později odbor všeobecných služeb). I když se po odchodu do důchodu mohla věnovat již jen svým soukromým zálibám, mezi které patřila především pěší turistika, rozhodla se dál pracovat v naší knihovně, kde působila jako okresní metodička a spolupracovala tak především s knihovníky okresu Kladno, Beroun, Rakovník a Praha-západ.

Po těžké nemoci odešla milá kolegyně, kterou všichni knihovníci, kteří ji znali, velmi rádi vítali ve své knihovně. Vždycky, když si na Mirku Frolíkovou vzpomenu, vidím její rozesmátou tvář, vždy plnou elánu a odhodlání pomoci s knihovnickou problematikou každému, kdo to potřeboval.

Radek Liška, SVK v Kladně

Novinky pro práci v knihovně

Portál <http://nastroje.knihovna.cz/>, ve kterém najdete katalog plný on-line i off-line nástrojů, např. pro grafiku, výuku, najdete audio a video pomůcky, překladače a slovníky, nástroje pro citace, pro práci se soubory, pro prezentace informací atd., určitě oceníte při vaší práci.

Do tvorby portálu je možné se zapojit jako recenzent především webových nástrojů.

Podrobnější informace o projektu naleznete na - <http://issuu.com/nastroje.knihovna/docs/publikace2>

Z Obecní knihovny v Bohutíně telegraficky

V současné době v bohutínské knihovně (1 600 obyvatel, okres Příbram) pokračuje soutěž O nejpilnějšího čtenáře, do níž se zapojilo celkem 19 dětí. V červnu budou vyhlášeny výsledky dílčí soutěže „Cena místostarosty“. Děti netrpělivě počítají přečtené knihy, malují o nich obrázky a odpovídají na otázky knihovnice i právě přítomných čtenářů – to aby byla jistota, že knihy opravdu čtou. Zatím jsou na prvních třech příčkách tři děvčata s aktuálním počtem 49, 34 a 29 poctivě přečtených knížek. A tak jsou všichni moc zvědaví, zda svá místa uhájí, či zda je někdo přeskochí. Odměna čeká nejen je, ale všechny děti, které našly odvahu a do soutěže se přihlásily a přečetly alespoň jednu knížku. Jaká odměna to bude, to je zatím velmi přísně střežené tajemství.

Páteční pohoda v Obecní knihovně Bohutín

Ovšem nejmladší čtenáři jsou aktivní také na jiných frontách. V neděli 1. května 2011 se uskutečnila v Bohutíně slavnost vítání občánků, kde děti z knihovny velmi pěkně recitovaly verše Michala Černíka, Jiřího Žáčka a stylově i Hrubínovu krásnou báseň *Malí čtenáři*. A bylo mojí velkou radostí, že měly úspěch. Vítání občánků se podle záznamů v kronikách uskutečnilo naposledy v roce 1987. Děti z naší knihovny však recitovaly zcela jistě poprvé. A já věřím, že ne naposled.

PhDr. Eva Kubíková, knihovnice

 Malí recitátoři na vítání občánků v Bohutíně

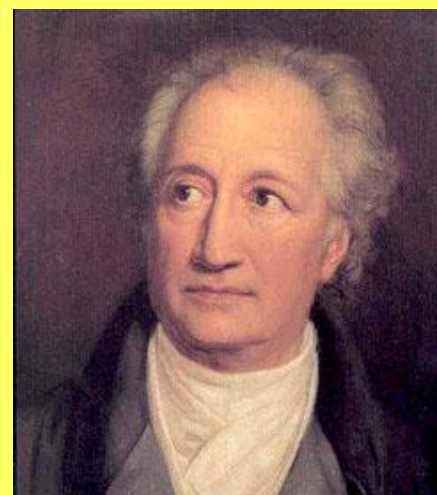

Citát na červen

„Literatura je fragment všech fragmentů; jen minimum toho, co se stalo a bylo řečeno, bylo zapsáno, minimum psaného zůstalo zachováno,“ Johann Wolfgang von Goethe.

Johann Wolfgang Goethe (28. srpna 1749, Frankfurt nad Mohanem – 22. března 1832, Výmar / Weimar) byl německý básník, prozaik, dramatik, historik umění a umělecký kritik, právník a politik, biolog a stavitel. Byl dvorním radou a ministrem státní správy Sasko-výmarského vévodství. Stál v čele skupiny Sturm und Drang (Bouře a vzdor), která měla vzdorovat tehdejší civilizaci a odstranit faleš. Zajímavostí je, že měl poměrně silný vztah k Čechám a k Mariánským Lázním, zde se také seznámil se svou životní láskou Ulrikou von Levetzow z Třebívlic na Litoměřicku. Sbíral také minerály, které pak daroval českému Národnímu muzeu. Od roku 1775 žil ve Výmaru, kde je i pohřben. Již během svého života se stal velmi uznávaným autorem.

Zdroj: www.wikipedie.cz

Rozhovor s knihovníkem

Rozhovor nám velmi ochotně poskytla také paní **Marcela Přenosilová**, knihovnice **Obecní knihovny Zbraslavice**, obce (1 430 obyvatel, okres Kutná Hora), která se nachází již v podhůří Českomoravské vrchoviny a jejíž okolí přímo vybízí k pěším či cyklistickým výletům.

Rozhovor vedli Radek Liška a Ladislava Cukrová.

Paní Přenosilová, představte nám, prosím, stručně Vaši knihovnu.

Naše knihovna vznikla 3. února 1921. Jsme malou a od roku 1980 i profesionální knihovnou, která má právní subjektivitu. Právě tato právní subjektivita je příčinou toho, že se často zabývám i ekonomickou stránkou knihovny, což je činnost, která mě baví ze všeho nejméně. Kromě vlastní knihovnické práce zde dělám vše, co je potřeba – dá se říci, že zde pracuji jako knihovnice, ekonomka i uklízečka. Bohužel pro tyto všechny činnosti trpí nejvíce vlastní knihovnická práce, prostě není tolik času. Proto dodnes nepůjčujeme přes počítač, i když od loňského roku máme v knihovně program Clavius, do kterého se snažím postupně všechny knihy zapsat. Tyto uložené knihy si už mohou čtenáři prohlédnout v elektronickém katalogu. Knihovnu snad také v dohledné době čeká rekonstrukce, jejíž výsledky by mi jistě ušetřily trochu času, kterého se mi moc nedostává. Hodně využívám služby MVS, která je našimi čtenáři oblíbená. Svým uživatelům mimo jiné nabízíme donáškovou službu knih k nim domů, ale zatím není moc velký zájem. Nevýhodou pro naši knihovnu je také „konkurence“ knihovny kutnohorské, protože velká většina dětí dojíždí do škol v Kutné Hoře, a chodí tedy pochopitelně do knihovny tam. Teprve když v Kutné Hoře neuspějí, jdou do knihovny ve Zbraslavicích. Na druhou stranu jsou Zbraslavice spádovou obcí, takže máme řadu čtenářů i přespolních. Nejvíce se u nás čtou detektivky, historické romány a samozřejmě, že ženy čtou romantické příběhy s dobrým koncem.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je motivujete k návštěvě knihovny?

Máme čtenáře všech věkových kategorií a jejich zastoupení je zhruba vyrovnané. Ovšem i přes veškerou snahu se to nedá přesně určit, protože jak se v menších obcích stává, na jednu průkazku si půjčuje celá rodina. Protože jsme v Posázaví, kde je hodně chatařských kolonií, chodí k nám od jara do podzimu i chataři a není jich zrovna málo. Ti využívají především internet.

Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce?

Samozřejmě se snažíme nějaké akce během roku uspořádat. Ale jak už to tak bývá, většina jich je zaměřena na děti. Dospělí čtenáři na oficiální akce chodí velice sporadicky. Na těchto akcích spolupracujeme většinou se školou či školní družinou. Za všechny můžeme jmenovat např. Spacákové dobrodružství, Noc s Andersenem, Pasování prvňáčků na čtenáře, lekce informativní výchovy, Den pro dětskou knihu apod.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod?

Obec je knihovně příznivě nakloněna. Svou roli v tom bude určitě hrát i to, že náš starosta je aktivní čtenář. Pokud je to v možnostech obce, pomohou se vším, co si vymyslím. Teď asi nejaktuálnější potřebou knihovny je nová střecha, ale bohužel ani naše obec nemá peněz nazbyt, tak jen doufám, že naši radnici obměkčí i popožděný havarijný stav této střechy (což se stalo a od října loňského roku má knihovna skutečně novou střechu a dokonce i plastová okna – pozn. red.).

Vyhovuje Vám složení výměnného fondu, který Vám poskytuje Vaše pověřená knihovna?

Dříve jsem brala výměnný fond 2x ročně po 45 knihách. Nyní si knihy z výměnného fondu spíše půjčuji jednotlivě, většinou s tematikou fantasy, pro které si sama jezdím do Kutné Hory, a s tímto pojetím jsem velice spokojená.

Jaké nové služby byste uvítala od svých metodiků pro zlepšení své práce a spokojenosti Vašich čtenářů?

Já bych uvítala nějaký seminář o tom, jak do knihovny nalákat více čtenářů, protože ne vždy se mi to daří k mé spokojenosti.

pokračování na str. 6

Dokončení ze str. 5

Ted' několik osobních otázek. Jak jste se dostala k této profesi a jaká byla Vaše původní profese?

Vystudovala jsem Střední zemědělskou technickou školu, obor ekonomika, poté jsem pracovala jako vedoucí dopravy a fakturantka. Po mateřské dovolené jsem podala žádost na MNV a měla jsem štěstí. Knihovna v Kutné Hoře zrovna sháněla někoho s maturitou pro knihovnu ve Zbraslavicích. Tak jsem 1. 10. 1980 nastoupila a pracuji zde dodnes. V letech 1980-1981 jsem vystudovala Střední knihovnickou školu v Praze.

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší?

Všechno, co v knihovně dělám, mě baví, nejraději ale asi mám, když přijdou nové knihy. Hodně mě těší také práce s lidmi. Nejraději mám práci s dětským čtenářem. Protože má naše knihovna právní subjektivitu, musím dělat také ekonomickou agendu, která stále přibývá. Ta mě nebaví, ale razím heslo: „Co nemůžu změnit, naučím se mít ráda!“

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno a jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla?

Já čtu téměř všechny žánry, nemám žádný přímo vyhraněný. Jediné, čemu jsem nepřišla na chuť, je fantastika. A co se mi v poslední době líbilo? Toho by bylo více. Např. knihy *Osamělá smrt*, *Vyvolená k smrti*, obě od Lisy Jackson, dále rozhovor Marcely Pecháčkové s Livií Klausovou *Livia Klausová Smutkem neobtěžuju*, dále čtu také historické detektivky Vlastimila Vondrušky atd.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Z koníčků bych na prvním místě ráda jmenovala turistiku, převážně horskou, a to jak v Čechách, tak na Slovensku. V létě ráda plavu, v zimě jdu na běžky. Dalšími koníčky jsou zahrada, divadlo, kino, aerobic.

Děkujeme za rozhovor.

Pasování prvňáčků na čtenáře

Na pořady pro žáky 1. či 2. tříd základních škol, které se s velkým úspěchem konají ve velkých i malých knihovnách po celé ČR většinou v závěru školního roku, mívají děti velice milé vzpomínky. Malí žáci si na konci první třídy osvojí základy čtenářských dovedností a přichází tuto významnou zkušenost a um oslavit právě do knihovny. Zde jsou při tradičním rituálu slavnostně pasováni na čtenáře. Obřadu pasování se velmi často ujímá knihovník přestrojený za rytíře, královnu nebo jinou vznešnou osobu. Děti si domů z knihovny mnohdy odnášejí čtenářské průkazky, které jim umožní navštěvovat knihovnu zdarma do konce daného kalendářního roku.

Napište nám, jak a kdy tato populární akce probíhá ve Vaší knihovně. Rádi uveřejníme krátké reportáže včetně fotografií.

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkkk.cz/>;
kontakt: liska@svkkk.cz, tel. 312 813 154; senfeldova@svkkk.cz, tel. 312 813 138